

Haarlem

Collegebesluit

Onderwerp: Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018

BBV nr: 2016/024008

1. Inleiding

De raad heeft in december 2014 de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018 vastgesteld. Op basis van deze nota wordt jaarlijks een Actieprogramma vastgesteld, waarin de speerpunten en acties voor het komende jaar op gebied van het veiligheid- en handhavingsbeleid van de gemeente zijn opgenomen.

In het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2016 wordt onderscheid gemaakt in vijf geprioriteerde thema's en tien overige veiligheidsthema's. Prioriteit gaat uit naar onderstaande vijf veiligheidsthema's:

- (1) Jeugd en Veiligheid
- (2) High Impact Crimes
- (3) Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie
- (4) Woon-en adresfraude
- (5) Ondernijning door georganiseerde criminaliteit

De overige veiligheidsthema's zijn: (1) Veilig Uitgaan, (2) Veilige publieke taak, (3) Samen Veilig Ondernemen, (4) Veilige grote evenementen, (5) Radicalisering, (6) Fietsendiefstal en voertuigcriminaliteit, (7) Veiligheid gebouwen, gebruik en bestemmingsplannen, (8) Branden en crises, (9) Ambtelijke en bestuurlijke integriteit en (10) Controle precariobelasting.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het Actieprogramma Veiligheid en Handhaving Haarlem 2016 vast te stellen.
2. De kosten van de uitvoering van het besluit worden gedekt uit de programmabegroting 2016, beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid.
3. Het besluit wordt ter informatie gestuurd aan de Commissie Bestuur.
4. Betrokkenen en veiligheidspartners ontvangen na vaststelling informatie over dit besluit.

3. Beoogd resultaat

De bestuurlijke ambitie van het gemeentebestuur is dat inwoners van Haarlem veilig zijn en zich veilig voelen in hun stad. Om de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid nog meer gestalte te geven, zullen burgerinitiatieven worden aangemoedigd en burgers, meer dan voorheen, worden betrokken bij de aanpak van veiligheidsproblemen.

Met dit Actieprogramma wordt invulling gegeven aan de veiligheidsprioriteiten en overige veiligheidsthema's uit de nota Integrale veiligheid en handhaving 2015-2018. De keuze voor deze thema's is gebaseerd op de trends en ontwikkelingen van de afgelopen jaren en het Coalitieprogramma "Samen Doen!". De meeste veiligheidsproblemen manifesteren zich in verschillende mate in buurten en stadsdelen. Het gebiedsgericht werken sluit daarom aan bij het optimaliseren van de veiligheid in de stad en biedt mogelijkheden voor gerichte handhaving en maatwerk per wijk.

4. Argumenten

Zoals eerder aangegeven zijn er vijf prioriteiten vastgesteld voor de komende jaren. Onderstaand worden deze prioriteiten kort toegelicht.

Geprioriteerde thema's

1. Jeugd en Veiligheid krijgt een extra impuls

Jeugd en veiligheid is al jaren een belangrijk thema in het gemeentelijk veiligheidsbeleid.

De afgelopen jaren is al veel aandacht besteed aan het terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Er zijn successen geboekt, maar de resultaten zijn nog niet voldoende en daarom is verbetering van de gekozen aanpak noodzakelijk om de complexe problematiek de baas te kunnen. Om dit te kunnen bereiken is de gemeente Haarlem deel gaan nemen aan het Actieprogramma (ALP) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Deelname aan het programma betekent dat er kritisch wordt gekeken naar zowel de aanpak van de jeugd als naar de interne en externe organisatie hiervan. In oktober 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met het projectvoorstel intensivering aanpak overlast en criminaliteit Schalkwijk waarbij €200.000 beschikbaar is voor preventieve maatregelen.

2. Aanpak High impact crimes houdt blijvende aandacht

De term 'High Impact Crimes' wordt als verzamelnaam gebruikt voor misdrijven die – zoals de naam al zegt – grote impact hebben op het leven en welzijn van slachtoffers en hun omgeving. Hierbij gaat het om woninginbraken, straatroof, overvallen en overige geweldsdelicten.

Het totaal aantal HIC-delicten laat een dalende lijn zien, maar deze delicten blijven de nadrukkelijke aandacht houden van de veiligheidspartners.

3. Leefbaarheid van wijken en buurten bevorderen door middel van burgerparticipatie

Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van buurten en wijken aan. Dit heeft niet alleen nadelige gevolgen voor het gevoel van veiligheid, maar ook voor het uiterlijk aanzien van de stad. Hierbij gaat het onder andere om overlast van o.a. afval en honden(poep), maar ook vernielingen en baldadigheid. Het gebiedsgerichte werken biedt mogelijkheden tot gerichtere aanpak en maatwerk voor veiligheidsproblemen die spelen in een wijk. Het afsluiten van wijkcontracten, waarbij afspraken tussen bewoners en gemeente worden vastgelegd, maakt onderdeel uit van de nieuwe gebiedsgerichte werkwijze. Om de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid breder te delen zullen burgers expliciet worden betrokken bij de aanpak van veiligheidsproblemen en zullen burgerinitiatieven worden aangemoedigd. Burgers kunnen, onder bepaalde voorwaarden, aanspraak maken op compensatie van legeskosten bij veiligheidsbevorderende projecten.

4. Aanpak woon- en adresfraude begint zijn vruchten af te werpen

Woon- en adresfraude kan zich op verschillende manieren manifesteren in een wijk en heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid. Oneigenlijk gebruik van panden (over-bewoning, oneigenlijke huur, hennepkwekerijen) leidt tot gevaarlijke, ongewenste situaties en overlast. Daarnaast legt woonfraude een extra druk op het schaarse woningbestand. Steeds vaker worden er signalen van dergelijke fraude opgevangen. Vanwege de grote gevolgen van woonfraude is het een landelijk punt van aandacht. Een betrouwbare basisregistratie kan een preventieve werking hebben op fraude met belastingen, uitkeringen en toeslagen. De gemeente is verantwoordelijk voor de basisregistratie en het strakker reguleren van o.a. in-en

uitschrijvingen vormt daarom een belangrijke pijler in de aanpak van woon- en adresfraude. De aanpak begint zijn vruchten af te werpen en wordt komend jaar verder uitgerold.

5. Aanpak ondermijning krijgt steeds meer gestalte door verdergaande samenwerking

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving. Met ondermijning wordt de gewelddadige en corrumperende onderwereld verbonden met de bovenwereld. Ondermijning doet zich onder andere voor op thema's als motorclubs, illegale prostitutie, cybercrime en georganiseerde hennepcultuur.

Aangezien criminele samenwerkingsverbanden zich niet aan gemeentegrenzen houden, is regionale samenwerking van groot belang. Onder de vlag van het RIEC (Regionaal Informatie- en Expertisecentrum) krijgt die samenwerking steeds meer gestalte. Vanuit de gemeente is het nodig om de bestuurlijke instrumenten (bijv. toepassing van de Wet BIBOB), die beschikbaar zijn om ondermijning tegen te gaan, verder te versterken.

Trends en ontwikkelingen

Naast de geprioriteerde veiligheidsthema's is er nog een aantal trends en ontwikkelingen die in het Actieprogramma 2016 een prominente plaats hebben gekregen.

OGGZ-problematiek vereist betere aansluiting van zorg en veiligheid

Er is de laatste jaren sprake van een grote stijging van incidenten met verwarde en gestoorde personen. Niet alleen het aantal incidenten stijgt, maar ook de complexiteit neemt toe. Er is sprake van ernstig verwarde en zorgmijdende personen. Hun gedrag leidt vaak tot probleemsituaties in de wijk die niet eenvoudig kunnen worden opgelost, zoals verstoring van de openbare orde door (drank- en/of drugs-) overlast, geweld en andere vormen van criminaliteit. Van belang is om de zorg en veiligheid beter op elkaar te laten aansluiten. Hiertoe wordt dit jaar een plan van aanpak opgesteld.

Extra aandacht voor veiligheid rondom opvanglocaties vluchtelingen

Als gevolg van de grote vluchtelingenstroom het afgelopen jaar is de Koepelgevangenis in Haarlem in gebruik genomen als noodopvanglocatie voor vluchtelingen. Vanaf januari 2016 gaat ook de Boerhaavekliniek fungeren als noodopvanglocatie en er is sprake van een groot aantal statushouders die een woning toegewezen moeten krijgen. Zorgen over de consequenties van deze opvang in de buurt worden serieus opgepakt. Daarom is er extra aandacht voor de veiligheid en overlast rond deze locaties.

5. Kanttekeningen

Samenwerking is noodzakelijk maar ook kwetsbaar

Het Actieprogramma betreft een integraal plan waarbij samenwerken en elkaar versterken centraal staan. Enerzijds maakt dit de aanpak efficiënter en effectiever, anderzijds zijn we meer dan ooit afhankelijk van elkaar. De inzet en uitwisseling van informatie tussen in- en externe partners is onmisbaar en maakt de integrale aanpak kwetsbaar. Duidelijke afspraken maken en

het uitspreken van verwachtingen is hierbij belangrijk.

Prioriteiten stellen betekent keuzes maken

Het stellen van prioriteiten betekent dat de meest urgente veiligheidsthema's extra aandacht krijgen. Dit wil niet zeggen dat op andere thema's niets gebeurt. De aanpak van criminaliteit

en onveiligheid is immers onderdeel van de lijnwerkzaamheden van verschillende organisaties en afdelingen. Het Actieprogramma richt zich vooral op die thema's die de komende jaren een extra impuls nodig hebben. De overige thema's zijn wel benoemd, maar aan de inzet op die thema's wordt minder prioriteit gegeven.

6. Uitvoering

Het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2016 vormt het uitgangspunt voor de activiteiten die in het kader van veiligheid en handhaving worden uitgevoerd. Het dient als een dynamisch werkprogramma, waarin vanzelfsprekend wordt ingespeeld op de actualiteit.

Financiën

Het Actieprogramma wordt gedekt vanuit de programmabegroting, beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid. Bij het vaststellen van de programmabegroting 2016-2020 is een amendement aangenomen waarbij het beschikbare budget voor uitvoering van het Actieprogramma 2016 nog niet wordt gekort. Na 2016 zal er wel korting plaatsvinden.

Het totaal beschikbare budget in het Actieprogramma is verdeeld over de veiligheidsthema's ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de prioriteiten en de overige thema's.

7. Bijlagen

- Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2016

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester